DUBBA · OYSS HAZIRLIK
10. Sınıf Felsefe Dersi 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Sınavı · Senaryo 2
Süre: 40 dakika · Her sorunun puanı yanında yazılıdır.

Adı Soyadı: .....
Sınıf / No: .....
Puan: .....

Telefonda aç: süreli çöz, paylaş

10. Sınıf Felsefe · 1. Dönem 1. Ortak Yazılı (Senaryo 2)

1. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Tren Penceresinden Sorular

Ece, uzun bir tren yolculuğu boyunca aklına gelen soruları defterine not etmiştir:

1. Bu köprünün uzunluğu kaç metredir?
2. Bir insan geçmişine ait bütün anılarını yitirirse yine aynı kişi olmaya devam eder mi?
3. Mutluluk, herkes için aynı şeyi mi ifade eder?
4. Bu sabah istasyonda kaç yolcu trene bindi?
5. Bir toplumda bireysel çıkarlar mı yoksa ortak iyilik mi öncelikli olmalıdır?
6. Demir, ısıtıldığında genleşir mi?

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1.1. Defterdeki soruların her birini felsefi soru ise ✓, değilse X ile işaretleyiniz. ✓ ile işaretlediğiniz her soru için felsefi soruların özelliklerinden birini ve sorunun bu özelliği taşıdığını gösteren gerekçenizi tabloya yazınız. Her satırda farklı bir özellik kullanınız.

Soru	✓ / X (6x1 Puan)	Özellik (3x1 Puan)	Gerekçe (3x2 Puan)
1			
2			
3			
4			
5			
6			

1.2. Defterdeki 4 numaralı soruyu, istasyon ve yolcular konusundan ayrılmadan felsefi soru niteliği taşıyacak biçimde yeniden yazınız. Yazdığınız soruyu 4 numaralı sorudan ayıran farkı kısaca açıklayınız.

2. Aşağıdaki söyleşiyi okuyunuz.

Cesaret Üzerine Bir Söyleşi

Okul radyosunun "Düşünce Saati" programında öğrenci Arda ile felsefe öğretmeni Nevin Hanım konuşmaktadır.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Nevin Hanım: Arda, bu hafta programı neden "cesaret" kavramına ayırmak istedin?

Arda: Geçen hafta yangın tatbikatında alarm çalınca hiç duraksamadan en yakın çıkışı seçtim ve arkadaşlarımı oraya yönlendirdim. Herkes bana "Ne cesursun!" dedi. O an, her gün kullandığım bu sözcüğe ilk kez şaşkınlıkla baktım; sıradan bir kelime birden çözülmeyi bekleyen bir bilmeceye dönüştü.

Nevin Hanım: Sonra ne yaptın?

Arda: Kendi düşünme biçimimi gözden geçirdim. Cesareti neden hep korkusuzlukla bir tuttuğumu, bu kanıya nasıl vardığımı yeniden düşündüm.

Nevin Hanım: Bir sonuca ulaştın mı?

Arda: Bir yanda "Cesaret, hiç korku duymamaktır." diyordum; öte yanda korktuğunu açıkça söyleyen itfaiyecilere de cesur diyordum. Bu iki düşünce bir arada duramazdı, birinden vazgeçmem gerekiyordu. Şimdi cesaretin korkuya rağmen doğru olanı yapmak olabileceğini düşünüyorum.

Nevin Hanım: Düşünce tarihinde de bu kavram tek seferde açıklanmadı. Bir düşünürün cesaret tanımını kendisinden sonra gelenler eleştirdi, eksiklerini gösterdi ve geliştirdi; her yeni görüş öncekilerin üzerine kuruldu.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

2.1. Söyleşide felsefi düşüncenin dört özelliği öne çıkmaktadır. Bu özellikleri ve her birini hangi ifadeye dayanarak belirlediğinizi tabloya yazınız.

Özellik (4x2 Puan)	Gerekçe (4x2 Puan)

2.2. Arda'nın tatbikat sırasında çıkışı seçerken kullandığı düşünme biçimini adlandırınız. Bu düşünme biçiminin, Arda'nın daha sonra cesaret kavramı üzerine yürüttüğü felsefi düşünmeden farkını açıklayınız.

3. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Gençlik Panelinden Notlar

Bir ilçe belediyesinin düzenlediği "Gençlik ve Toplum" panelinde konuşan bir felsefe öğretmeni şunları söylemiştir:

> *"Bugün gençlerin önemli bir bölümü, sosyal medyada gördükleri içerikleri doğruluğunu araştırmadan paylaşıyor. Okul ve mahalle toplantılarında karşı görüşü dinlemek yerine susturmaya çalışanlar az değil. Bir kısmımız da önceki kuşakların düşünce birikimini 'eskidi' diyerek okumadan bir kenara bırakıyor ve*

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

> *her tartışmaya sıfırdan başlıyor. Ortak kararlar alabilmemiz, birlikte yaşayabilmemiz ve geçmişten devraldığımız birikimi büyütebilmemiz için bu sorunları aşmamız gerekiyor. Kanımca felsefe, her birine farklı bir kapıdan çözüm sunuyor."*

Panel sunumunda felsefenin şu üç toplumsal işlevi başlık olarak verilmiştir:

- **İşlev A:** Eleştirel ve sorgulayıcı bir düşünme kültürü oluşturma
- **İşlev B:** Farklı görüşler arasında diyalog ve ortak zemin kurma
- **İşlev C:** Bilgi birikiminin kuşaklar arasında aktarılmasını ve geliştirilmesini sağlama

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

3.1. Konuşmacının dile getirdiği her toplumsal sorunu, ona çözüm sunan işlevle eşleştirerek tabloya yazınız. Her işlev yalnızca bir sorunla eşleşir.

Toplumsal Sorun	Eşleşen İşlev (3x2 Puan)
İçerikleri araştırmadan paylaşmak	
Karşı görüşü susturmaya çalışmak	
Önceki kuşakların birikimini okumadan dışlamak	

3.2. Üç işlevden birini seçiniz. Seçtiğiniz işlevin, eşleştiği toplumsal sorunu nasıl çözebileceğini felsefenin toplumsal işlevi açısından gerekçelendirerek açıklayınız.

4. Aşağıdaki metni okuyunuz.

İki Sis, Bir Sözcük

Bir dil araştırmacısı, dağlık bir bölgede yaşayan küçük bir topluluğun iki farklı sis türüyle karşılaştığını gözlemlemiştir: Biri sabah güneş doğmadan vadiye çöken, neme doymuş, ağır ve hareketsiz sis; diğeri ise öğle saatlerinde rüzgârla birlikte hareket eden, ince ve saydam sis. Topluluk üyeleri bu iki durumu farklı biçimlerde yaşadıklarını söylemelerine karşın ikisi için de tek bir sözcük kullanmaktadır. Araştırmacı, uzun gözlemler sonunda iki sis arasındaki farkı önce kendi zihninde netleştirmiş, ardından bu ayrımı karşılayan yeni bir sözcük türetip topluluğa öğretmiştir. Sözcüğü öğrenen topluluk üyeleri, artık iki sisi yalnızca yaşarken değil konuşurken ve düşünürken de birbirinden ayrı ele aldıklarını ifade etmiştir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

4.1. Topluluk üyelerinin yeni sözcüğü öğrenmeden önceki ve öğrendikten sonraki zihinsel süreçlerini, dilin düşünmeye etkisi açısından karşılaştırarak açıklayınız.

4.2. Düşünme ile dil arasındaki ilişkiye dair aşağıda üç görüş verilmiştir:

- **Görüş 1:** Dil ile düşünme özdeştir; dil yoksa düşünme de gerçekleşemez.
- **Görüş 2:** Dil, düşünmeden bağımsız bir araçtır; yalnızca var olan düşünceleri dile getirip paylaşmaya yarar.
- **Görüş 3:** Dil ile düşünme birbirini etkiler ancak biri ötekine indirgenemez.

Metindeki gözlemin her görüşü destekleyip desteklemediğini tabloya yazınız ve kararınızı metindeki bir durumla gerekçelendiriniz.

Görüş	Destekler / Desteklemez (3x1 Puan)	Gerekçe (3x3 Puan)
Görüş 1		
Görüş 2		
Görüş 3		

5. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Konsey Tutanağı

Bir okulun öğrenci konseyi, yıl sonu toplantısında farklı gündem maddelerini tartışmıştır. Toplantı tutanağından alınan sekiz ifade aşağıdadır.

1. Bu yıl okul bahçesine toplam dört yeni bank yerleştirildi.
2. Acaba gelecek yıl kültür gezileri daha sık düzenlenebilir mi?
3. Keşke spor turnuvası daha erken başlasaydı!
4. Okul koridorlarındaki ilan panoları bilgilendirici ve düzenlidir.
5. Lütfen toplantı salonunu kullandıktan sonra temiz bırakınız.
6. Okul kütüphanesi geçen dönem her gün en az otuz öğrenciye hizmet verdi.
7. Müzik kulübünün hazırladığı konser, öğrencilerin tamamı tarafından beğenildi.
8. Okul kantininde bu yıl hiçbir ürünün fiyatı artırılmadı.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

5.1. Tutanaktaki ifadeleri önerme olan ve önerme olmayan diye ayırarak numaralarını tabloya yazınız. Önerme

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

olan ifadeler arasından bileşik önermeyi ve olumsuz önermeyi ayrıca belirtiniz.

Önerme Olan (5x1 Puan)	Önerme Olmayan (3x1 Puan)	Bileşik Önerme (2 Puan)	Olumsuz Önerme (2 Puan)

5.2. Aşağıda dört akıl ilkesinin tanımı verilmiştir:

- **A:** Yeterli bir neden gösterilmeden hiçbir yargı doğru kabul edilemez.
- **B:** Bir akıl yürütmenin başında bir terime hangi anlam verildiyse sonuna kadar o anlamda kullanılır.
- **C:** Bir yargı ya doğrudur ya yanlıştır; bu ikisinin dışında bir seçenek yoktur.
- **D:** Bir yargı aynı anda hem doğru hem yanlış olamaz.

Her tanımın ait olduğu ilkenin adını tabloya yazınız. Her ilke için konsey toplantısının konularından (bahçe, kütüphane, konser, kantin, spor turnuvası) yararlanarak o ilkeyi yansıtan bir örnek cümle kurunuz.

Tanım	İlkenin Adı (4x1 Puan)	Örnek Cümle (4x1 Puan)
A		
B		
C		
D		

Cevap anahtarı: çözdükten sonra okut.
Her maddenin tam puan ölçütü, kısmi ve sıfır puan durumu, olası yanıt. Kendini puanla, aynı sayfadan 40 dakikalık sayaçla yeniden çöz.

© 2026 Dubba. Bu yazılının soruları, şekilleri, puanlama anahtarı ve çözümleri Dubba'nın özgün eseridir (5846 sayılı FSEK); tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde ve değiştirilmeden çoğaltıp öğrencilere, sınıflara, okullara ve kurslara bedelsiz dağıtabilirsin; satılamaz, ücretli bir ürün ya da hizmette kullanılamaz, ticari amaçla kullanılamaz, başka sitede barındırılamaz, kaynak dubba.com.tr gösterilir. Telif Politikası 3. madde: dubba.com.tr/telif